

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і
менеджменту**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Банківські операції

Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво

Спеціальності : 5.03050801 Фінанси і кредит

Київ – 2015

Робоча програма з дисципліни «Банківські операції» для студентів спеціальності «Фінанси і кредит» галузі знань «Економіка та підприємництво».

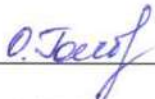
25 серпня 2015 року - 15 с.

Розробник: Кичань Ольга Миколаївна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат економічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від 25 серпня 2015 року № 1

Голова циклової комісії

 О.В.Головчанська

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи

 С.І. Дем'яненко

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

 З.Л. Гейхман

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу

Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від 31 серпня 2015 року № 1

« _____ » _____ 2015 року

Голова

М.В. Братко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 0305 Економіка і підприємництво	Нормативна	
Модулів – 5	Спеціальність 5.03050801 Фінанси і кредит	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: відповідно до п. 8		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4		Лекції	
	20 год.	20 год.	
	Семінарські		
	16 год.	14 год.	
	Самостійна робота		
	40 год.	40 год.	
	Індивідуальні		
	10 год.	10 год.	
	Модульний контроль		
	4 год.	6 год.	
	Вид контролю: іспит		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Банківські операції» є розширення та поглиблення теоретичних знань студентів щодо діяльності банків, набуття практичних навичок при виконанні банківських операцій, пов'язаних з розрахунково-касовими, кредитними та іншими видами обслуговування клієнтів банку.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Банківські операції» є:

- засвоєння теоретичних та організаційних основ про діяльність комерційних банків на національному та міжнародному ринках грошей та капіталів;
- здійснення фінансового аналізу пасивних операцій комерційних банків з приводу формування власного капіталу і ресурсної бази.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- готовність використовувати понятійно-категоріальний апарат з банківських операцій;
- готовність вивчати та здатність аналізувати нормативну та законодавчу базу, що регулює питання комерційних банків;
- вміння оформляти банківські документи, а саме: банківський баланс фінансовий звіт про прибутки і збитки банку, податкової звітності (декларації про прибуток банківської установи);
- демонструвати вміння забезпечувати раціональне використання власних, залучених та запозичених ресурсів банку;
- здатність знаходити резерви зміцнення фінансової стійкості банку;
- демонструвати вміння оцінювати та аналізувати діяльність комерційного банку за різними напрямками;
- демонструвати вміння використовувати професійно-профільовані знання та навички при наданні банківських послуг, здійснення операцій з готівкою, пластиковими картками, наданні та погашенні кредитів;
- готовність використовувати основні базові знання з організації діяльності та функціонування комерційних банків;
- готовність оцінювати стан, проблеми та перспективи розвитку банківської системи України;
- демонструвати навички опрацювання і використання банківських операцій, пов'язаних з кредитуванням, розрахунками, залученням у вклади коштів, відкриттям та веденням поточних (кореспондентських) рахунків тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади банківської діяльності.

Тема 1. Види банків та порядок їх створення в Україні.

Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.

Тема 3. Операції з формування ресурсів комерційного банку.

Змістовий модуль 2. Розрахунково-касові операції.

Тема 4. Операції з обслуговуванням платіжного обороту.

Тема 5. Операції банків з готівкою.

Тема 6. Операції банків пластиковими картками.

Змістовий модуль 3. Операції банків з цінними паперами та кредитні операції.

Тема 7. Кредитні операції банків.

Тема 8. Операції банків з цінними паперами.

Змістовий модуль 4. Банківські валютні та інвестиційні операції.

Тема 9. Операції банків з векселями.

Тема 10. Інвестиційні операції.

Тема 11. Операції банків з іноземною валютою.

Змістовий модуль 5. Економічні основи забезпечення фінансової стійкості.

Тема 12. Операції банків з надання банківських послуг.

Тема 13. Нетрадиційні банківські операції.

Тема 14. Операції банків із забезпечення фінансової стійкості банку.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	с	інд.	с.р.	м.к.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади банківської діяльності.						
Тема 1. Види банків та порядок їх створення в Україні.	12	2	2	-	8	-
Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	10	2	2	2	4	-
Тема 3. Операції з формування ресурсів комерційного банку.	14	2	2	2	8	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	38	6	6	4	20	2
Змістовий модуль 2. Розрахунково-касові операції.						
Тема 4. Операції з обслуговуванням платіжного обороту.	16	4	2	2	8	-
Тема 5. Операції банків з готівкою.	8	2	2	-	4	-

1	2	3	4	5	6	7
Тема 6. Операції банків пластиковими картками.	10	2	2	2	4	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 2	36	8	6	4	16	2
Змістовий модуль 3. Операції банків з цінними паперами та кредитні операції.						
Тема 7. Кредитні операції банків.	12	4	2	2	4	-
Тема 8. Операції банків з цінними паперами.	14	2	2	2	8	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 3	28	6	4	4	12	2
Змістовий модуль 4. Банківські валютні та інвестиційні операції.						
Тема 9. Операції банків з векселями.	12	2	2	-	8	-
Тема 10. Інвестиційні операції.	14	4	2	-	8	-
Тема 11. Операції банків з іноземною валютою.	12	4	2	2	4	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 4	40	10	6	2	20	2
Змістовий модуль 5. Економічні основи забезпечення фінансової стійкості.						
Тема 12. Операції банків з надання банківських послуг.	12	2	4	2	4	-
Тема 13. Нетрадиційні банківські операції.	12	4	2	2	4	-
Тема 14. Операції банків із забезпечення фінансової стійкості банку.	12	4	2	2	4	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 5	38	10	8	6	12	2
Разом	180	40	30	20	80	10

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади банківської діяльності.		
1.	Тема 1. Види банків та порядок їх створення в Україні.	2
2.	Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	2
3.	Тема 3. Операції з формування ресурсів комерційного банку.	2
Змістовий модуль 2. Розрахунково-касові операції.		
4.	Тема 4. Операції з обслуговуванням платіжного обороту.	2
5.	Тема 5. Операції банків з готівкою.	2
6.	Тема 6. Операції банків пластиковими картками.	2
Змістовий модуль 3. Операції банків з цінними паперами та кредитні операції.		
7.	Тема 7. Кредитні операції банків.	2
8.	Тема 8. Операції банків з цінними паперами.	2
Змістовий модуль 4. Банківські валютні та інвестиційні операції.		
9.	Тема 9. Операції банків з вексями.	2
10.	Тема 10. Інвестиційні операції.	2
11.	Тема 11. Операції банків з іноземною валютою.	2
Змістовий модуль 5. Економічні основи забезпечення фінансової стійкості.		
12.	Тема 12. Операції банків з надання банківських послуг.	4
13.	Тема 13. Нетрадиційні банківські операції.	2
14.	Тема 14. Операції банків із забезпечення фінансової стійкості банку.	2
	Разом	30

6. Навчально-методична карта дисципліни «Банківські операції»
Разом: 180 год., лекції – 40 год., семінарські – 30 год., індивідуальна робота – 20 год.,
самостійна робота – 80 год., підсумковий контроль – 10 год.

Модулі	Назва модуля	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Самостійна робота	ІНДЗ	Види поточного контролю
Змістовий модуль І	Теоретичні засади банківської діяльності.	Тема 1. Види банків та порядок їх створення в Україні.	Тема 1. Види банків та порядок їх створення в Україні.	15 балів		Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
		Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.			
		Тема 3. Операції з формування ресурсів комерційного банку.	Тема 3. Операції з формування ресурсів комерційного банку.			
Змістовий модуль ІІ	Розрахунково-касові операції.	Тема 4. Операції з обслуговуванням платіжного обороту.	Тема 4. Операції з обслуговуванням платіжного обороту.	15 балів		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
		Тема 5. Операції банків з готівкою.	Тема 5. Операції банків з готівкою.			
		Тема 6. Операції банків пластиковими картками.	Тема 6. Операції банків пластиковими картками.			

Модулі	Назва модуля	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Самостійна робота	ІНДЗ	Види поточного контролю
Змістовий модуль III	Операції банків з цінними паперами та кредитні операції.	Тема 7. Кредитні операції банків.	Тема 7. Кредитні операції банків.	15 балів		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
		Тема 8. Операції банків з цінними паперами.	Тема 8. Операції банків з цінними паперами.			
Змістовий модуль IV	Банківські валютні та інвестиційні операції.	Тема 9. Операції банків з вексями.	Тема 9. Операції банків з вексями.	15 балів		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)
		Тема 10. Інвестиційні операції.	Тема 10. Інвестиційні операції.			
		Тема 11. Операції банків з іноземною валютою.	Тема 11. Операції банків з іноземною валютою.			
Змістовий модуль V	Економічні основи забезпечення фінансової стійкості.	Тема 12. Операції банків з надання банківських послуг.	Тема 12. Операції банків з надання банківських послуг.	10 балів	30 балів	Модульна контрольна робота 5 (25 балів)
		Тема 13. Нетрадиційні банківські операції.	Тема 13. Нетрадиційні банківські операції.			
		Тема 14. Операції банків із забезпечення фінансової стійкості банку.	Тема 14. Операції банків із забезпечення фінансової стійкості банку.			

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади банківської діяльності.			
1.	Тема 1. Види банків та порядок їх створення в Україні.	8	5
2.	Тема 2. Організація діяльності комерційного банку.	4	5
3.	Тема 3. Операції з формування ресурсів комерційного банку.	8	5
Змістовий модуль 2. Розрахунково-касові операції.			
4.	Тема 4. Операції з обслуговуванням платіжного обороту.	8	5
5.	Тема 5. Операції банків з готівкою.	4	5
6.	Тема 6. Операції банків пластиковими картками.	4	5
Змістовий модуль 3. Операції банків з цінними паперами та кредитні операції.			
7.	Тема 7. Кредитні операції банків.	4	5
8.	Тема 8. Операції банків з цінними паперами.	8	5
Змістовий модуль 4. Банківські валютні та інвестиційні операції.			
9.	Тема 9. Операції банків з векселями.	8	5
10.	Тема 10. Інвестиційні операції.	8	5
11.	Тема 11. Операції банків з іноземною валютою.	4	5
Змістовий модуль 5. Економічні основи забезпечення фінансової стійкості.			
12.	Тема 12. Операції банків з надання банківських послуг.	4	5
13.	Тема 13. Нетрадиційні банківські операції.	4	5
14.	Тема 14. Операції банків із забезпечення фінансової стійкості банку.	4	5
	Разом	80	70

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Банківські операції» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Результати досліджень подаються у вигляді презентації.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретично-практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтована тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Банківська система країн Європи.
2. Банківська система Європи.
3. Банківська система США.
4. Банківська система Японії.
5. Банківська система України: особливості та проблеми удосконалення.
6. Банківська таємниця.
7. Організаційна структура комерційного банку та фактори, що її визначають.
8. Проблеми розвитку капітальної бази українських комерційних банків.
9. Міжбанківське кредитування та перспективи його розвитку в Україні.
10. Внутрішні та міжнародні кореспондентські відносини банків України.
11. Вплив іноземного капіталу на розвиток банківської системи України.
12. Державне регулювання діяльності банківських установ в Україні.
13. Діяльність банків на ринку цінних паперів України.
14. Касові операції банку та перспективи їх розвитку в Україні.
15. Особливості функціонування валютного ринку України.
16. Особливості реєстрації та ліцензування банків в Україні.
17. Передумови та організаційні засади функціонування в Україні філій іноземних банків.
18. Перспективи розвитку банківської системи України.
19. Проблема капіталізації банків України.
20. Проблеми ресурсного забезпечення діяльності банків України.
21. Проблеми розвитку ринку банківських факторингових послуг.
22. Проведення неторгових валютних операцій банку.
23. Реорганізація банківської системи України.
24. Сек'юритизація активів банку.
25. Стан та особливості банківського кредитування населення України.
26. Стан міжбанківських розрахунків в Україні.
27. Склад, структура та якість зобов'язань банків України.
28. Умови, необхідність та особливості випуску депозитних (ощадних) сертифікатів банками України.
29. Касові операції банку та перспективи їх розвитку в Україні.
30. Активні вексельні операції банку та перспективи їх розвитку в Україні.
31. Форми забезпечення кредиту та їх розвиток в Україні.
32. Організація роботи з проблемними позичками та напрями її удосконалення.
33. Формування портфеля цінних паперів комерційного банку: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
34. Операції банків з дорогоцінними металами та перспективи їх розвитку в Україні.
35. Фінансові інновації в сфері банківського бізнесу.
36. Лізинг як інструмент фінансування інвестиційних проектів та перспективи його розвитку в Україні.
37. Стратегія формування власного капіталу банків.
38. Сучасні види кредитних операцій і тенденції їх розвитку.

39. Ціноутворення банківських продуктів.

40. Фінансові результати діяльності банку як об'єкти управління.

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді презентації)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	6 балів
2.	Складання плану.	2 бала
3.	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	8 балів
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	10 балів
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, наявність графічних зображень, список використаних джерел).	4 балів
Разом		30 балів

9. Методи навчання

1. Лекційні заняття (опорний конспект лекцій).
2. Семінарські заняття (обговорення проблемних питань; дискусії; розв'язування задач; ситуаційні вправи; реферати; тестові завдання).

10. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни або відокремлених за робочим навчальним планом.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю:

- розв'язання тестових та контрольних завдань;
- участь у дискусіях на семінарських заняттях.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми проміжного контролю:

- вирішення ситуаційних завдань;
- вирішення задач.

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: іспит.

Для контролю знань студентів з дисципліни розроблено і затверджено у встановленому порядку білети:

- білети до екзамену з дисципліни «Банківські операції».

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3		
T1	T2	T3	мкр	T4	T5	T6	мкр	T7	T8	мкр
17	17	17	25	18	17	17	25	18	17	25
76				77				60		

Поточне тестування та самостійна робота								ІНДЗ	Іспи т	Сума
Змістовий модуль № 4				Змістовий модуль № 5						
T9	T10	T11	мкр	T12	T13	T14	мкр	30	40	100
17	18	18	25	28	18	18	25			
78				89						

Коефіцієнт – 7,5

12. Очікувані результати

У результаті вивчення дисципліни студент:

- знає нормативно-правові акти щодо регулювання банківської діяльності;
- оформляє банківські документи, а саме: банківський баланс фінансовий звіт про прибутки і збитки банку, податкової звітності;
- демонструє навички опрацювання і використання банківських операцій, пов'язаних з кредитуванням, розрахунками, залученням у вклади коштів, відкриттям та веденням поточних (кореспондентських) рахунків тощо.
- аналізує активні та пасивні банківські операції, а саме: операції банку з розміщення мобілізованих ресурсів у депозити, кредити, цінні папери, основні засоби і товарно-матеріальні цінності та інші активи з метою отримання доходу, а також операції банку з формування залучених та запозичених ресурсів для проведення активних операцій;

- знаходить резерви зміцнення фінансової стійкості банку на макро- та мікрорівнях;
- застосовує знання та навички при наданні банківських послуг, здійснення операцій з готівкою, пластиковими картками, наданні та погашенні кредитів;
- оцінює стан, проблеми та перспективи розвитку банківської системи України.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Банківські операції».
2. Конспект лекцій з дисципліни «Банківські операції».
3. Тестові завдання з дисципліни «Банківські операції».
4. Завдання для підсумкового контролю знань.
5. Білети до іспиту з дисципліни «Банківські операції».

14. Рекомендована література

Базова література

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 року № 2121-III.
2. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 року № 679-XIV.
3. Загородній А. Г. Банківська справа: термінологічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2010. – 508 с.

4. Реверчук С.К. Банківська система / С.К. Реверчук / Підручник. – 2013. – 400 с.
5. Скоморович І. Г. Банківські операції: навч. Посібник / І.Г. Скоморович . – Львів: Магнолія-2006 , 2010. – 482 с.
6. Трикозенко О.Г. Клієнтела як механізм визначення вартості комерційного банку: монографія / О.Г. Трикозенко, І.Г. Брітченко. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 229 с.

Додаткова література

1. Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Інструкція від 21.01.2004 № 22.
2. Васильченко З.М. Комерційні банки: реструктуризація та реорганізація. – Монографія. / З.М.Васильченко. – К.:Кондор, 2009. – 533 с.
3. Вступ до банківської справи. Учебний посібник. / відпов. ред. Савлук М.І. – К.: „Лібра”, 1998. – 344 с.
4. Косова Т.Д. Банківські операції: навч.пос./ Т.Д. Косова, О.Р. Циганок – К.: Центр учбової літератури, 2008 – 372 с.
5. Мороз А.М. Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., випр. і доп. / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін. – К.: КНЕУ, 2002. – 476 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Нормативні акти України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nau.kiev.ua
2. Лига БизнесИнформ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.liga.net
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Законодавчі документи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>